

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2023–2024 METAIS ATLIKTŲ AUDITŲ VERTINIMAS

2024 m. gruodžio mėn.
Nr.

TURINYS

IŠORINĖS PERŽIŪROS APIMTIS.....	3
IŠORINĖS PERŽIŪROS REZULTATAI.....	4
1. FINANSINIO AUDITO VERTINIMAS.....	4
1.1. Audito planavimas.....	4
1.2. Audito procedūrų atlikimas.....	4
1.3. Audito ataskaita ir išvada.....	5
1.4. Bendravimas su subjektu.....	5
1.5. Audito kokybės kontrolė.....	5
2. VEIKLOS AUDITO VERTINIMAS.....	6
2.1. Audito planas.....	6
2.2. Pagrindinis tyrimas.....	7
2.3. Audito ataskaita.....	7
2.4. Bendravimas su subjektu.....	7
2.5. Audito kokybės kontrolė.....	7

IŠORINĖS PERŽIŪROS APIMTIS

Vadovaujantis Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atliktų auditų 2024 m. išorinės peržiūros planu¹, buvo atlikta dviejų atrinktų auditų išorinė peržiūra:

- ✓ finansinio audito² „Klaipėdos miesto savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais 2023 metais pasirinktose srityse vertinimas“. Audito tikslai: įvertinti Klaipėdos miesto savivaldybės 2023 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti Klaipėdos miesto savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą 2023 metais pasirinktose srityse;
- ✓ veiklos audito³ „Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių kultūros įstaigų veikla tobulintina“. Audito tikslas – įvertinti Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių kultūros įstaigų veiklos efektyvumą.

Atliekant auditus Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai vadovavo savivaldybės kontrolierė Daiva Čeporiūtė. Atliekant išorinę peržiūrą stebėtojo teisėmis dalyvavo Šilutės rajono savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė.

Išorinė peržiūra atlikta vadovaujantis Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų atliekamų auditų išorinės peržiūros tvarkos aprašu⁴.

Išorinės peržiūros metu buvo vertinama, ar savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba auditus atliko vadovaudamasi tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, Finansinio audito vadovu ir Veiklos audito vadovu⁵.

¹ Patvirtinta valstybės kontrolieriaus 2024-06-03 įsakymu Nr. VE-35.

² Auditas atliktas vykdant savivaldybės kontrolieriaus 2023-07-19 pavedimą Nr. KAT15-4.

³ Auditas atliktas vykdant savivaldybės kontrolieriaus 2023-11-21 pavedimą Nr. KAT15-9.

⁴ Patvirtinta valstybės kontrolieriaus 2015-12-07 įsakymu Nr. V-248 (2023-11-14 įsakymo Nr. VE-99 redakcija).

⁵ Ten pat.

IŠORINĖS PERŽIŪROS REZULTATAI

1. FINANSINIO AUDITO VERTINIMAS

1. Klaipėdos miesto savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais 2023 metais pasirinktose srityse vertinimo auditas iš esmės atliktas vadovaujantis tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais⁶ (toliau – TAAIS) ir Finansinio audito vadovu⁷ (toliau – FAV). Išorinės peržiūros metu nustatytas trūkumas neturėjo reikšmingos įtakos audito patikimumui ir pareikštai auditoriaus nuomonei, kuriai pagrįsti buvo surinkti pakankami ir tinkami audito įrodymai (1.1–1.5 poskyriai).

1.1. Audito planavimas

2. Audito planavimo metu buvo nustatyta ir įvertinta reikšmingo iškraipymo rizika finansinių ataskaitų ir tvirtinimų lygiu, pagrįstai pasirinktas reikšmingumo lygis ir tinkamai atlikta audituojamo metinių ataskaitų rinkinio analizė, reikšmingų sričių ir grupės komponentų atranka. Atlikus audito planavimo procedūras ir atsižvelgus į jų metu nustatytus dalykus, buvo parengta audito strategija ir programos, kuriose suplanuotos tinkamos audito procedūros taip, kad būtų galima gauti reikiamą audito patikimumo lygį ir tvirtinimus.

1.2. Audito procedūrų atlikimas

3. Audito metu atliktos visos audito programose numatytos pagrindinės audito procedūros ir surinkti pakankami ir tinkami audito įrodymai, kad būtų galima padaryti pagrįstas išvadas ir gauti reikiamą audito patikimumo lygį.
4. Išorinės peržiūros metu nustatytas trūkumas apibendrinant audito rezultatus, nes dalis nustatytų iškraipymų nurodyti⁸ kaip reikšmingi ir turintys įtakos auditoriaus nuomonei, nors neviršijo auditui nustatyto kiekybinio reikšmingumo⁹ ir nebuvo pateikti profesiniai sprendimai dėl galimo šių

⁶Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/> (žiūrėta 2024-10-09).

⁷ Patvirtinta valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2022-04-07 įsakymu Nr. APDE-5.

⁸ Darbo dokumentas „Audito procedūrų pagal Klaipėdos miesto savivaldybės 2023 metų konsoliduotų finansinių ataskaitų vertinimo audito programą rezultatų apibendrinimas“, 1, 3, 4, 5 ir 6 klaidos.

⁹ 14213,9 tūkst. Eur (1,6 proc. nuo 2023 metų konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitoje nurodyto turto).

iškraipymų kokybinio reikšmingumo. Vadovaujantis 2450-ojo TAAIS¹⁰ 11 dalimi ir FAV 13 skyriaus 204 dalimi, vertinant konkretaus straipsnio iškraipymų reikšmingumą ir įtaką auditoriaus nuomonei, finansinių ataskaitų iškraipymai turėtų būti grupuojami pagal antro lygio straipsnių detalumą, t. y. tuos straipsnius, kurie žymimi raide ir (ar) romėnišku skaičiumi (pvz., finansinės būklės ataskaitoje: A. Ilgalaikis turtas ir atitinkamai I. Nematerialusis turtas, II. Ilgalaikis materialusis turtas, III. Ilgalaikis finansinis turtas, IV. Mineraliniai ištekliai ir kitas finansinis turtas). Kaip nurodyta 2320-ojo TAAIS¹¹ 6 dalyje, konkretūs iškraipymai gali būti nereikšmingi pagal savo vertę, tačiau reikšmingi dėl savo pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Pagal FAV 9 skyriaus 140 dalį, kokybinis reikšmingumas naudojamas nustatytų iškraipymų reikšmingumui vertinti, todėl svarbu jį identifikuoti audito rezultatų vertinimo etape ir nurodyti, dėl kokios priežasties iškraipymai, mažesni už kiekybinį reikšmingumą, laikomi reikšmingais ir turinčiais įtakos auditoriaus nuomonei.

Atkreipiame dėmesį, kad nustatyti rezultatų apibendrinimo neatitikimai neturėjo įtakos auditoriaus nuomonės tipo pasirinkimui, nes buvo nustatyta konkrečių straipsnių iškraipymų, didesnių už reikšmingumą, dėl kurių auditoriaus nuomonės tipas nebūtų pasikeitęs.

1.3. Audito ataskaita ir išvada

5. Audito ataskaita ir išvada parengtos laiku ir pagal nustatytus reikalavimus, o jose nurodyti dalykai pagrįsti pakankamais ir tinkamais audito įrodymais.

1.4. Bendravimas su subjektu

6. Viso audito metu buvo bendraujama su audituojamais subjektais: jie informuoti apie audito pradžią, planuojamas atlikti audito procedūras ir audito metu nustatytus dalykus. Parengtas audito ataskaitos projektas buvo išsiųstas audituojamam subjektui susipažinti ir teikti pastabas.

1.5. Audito kokybės kontrolė

7. Audito procesas buvo prižiūrimas, visi darbo dokumentai, įskaitant audito ataskaitą ir audito išvadą, buvo peržiūrėti ir pasirašyti vidinę peržiūrą atlikusių asmenų, nurodytos peržiūros datos.

¹⁰ 2450-asis TAAIS „Audito metu nustatytų iškraipymų vertinimas“.

¹¹ 2320-asis TAAIS „Reikšmingumas planuojant ir atliekant auditą“.

2. VEIKLOS AUDITO VERTINIMAS

8. Atlikus veiklos audito „Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių kultūros įstaigų veikla“ išorinę peržiūrą nustatyta, kad auditas suplanuotas ir atliktas iš esmės vadovaujantis 3000-ojo tarptautinio aukščiausiųjų audito institucijų standarto „Veiklos audito standartas“ ir Veiklos audito vadovo (toliau – VAV)¹² reikalavimais. Tačiau dėl to, kad audito tikslė buvo numatyta efektyvumą vertinti platesne apimtimi nei pasirinktos audituoti problemos ir nebuvo numatyta vertinti teisėtumo aspekto, audito klausimai ir kriterijai tik iš dalies leidžia pasiekti audito tikslą bei audito ataskaitoje nėra aiškaus ryšio tarp audito tikslo ir dalies audito klausimų ir kriterijų.

2.1. Audito planas

9. Audito plane nurodytas tikslas – „įvertinti Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių kultūros įstaigų veiklos efektyvumą“ – suformuluotas tik iš dalies atsižvelgiant į pasirinktas audituoti problemas (rizikas). Audito tikslė buvo numatyta efektyvumą vertinti platesne apimtimi nei pasirinktos audituoti problemos (tikslas įpareigoja vertinti vykdomos veiklos efektyvumą, o ne tik sąlygas ar aplinką veikti efektyviai), o atitikties teisės aktų reikalavimams (teisėtumo) aspektas audito tikslė nenurodytas, nors du iš trijų pirmo lygmens audito klausimų susiję su teisėtumo vertinimu.
10. Audito klausimai apima pasirinktas audituoti problemas, kriterijai tinkami audito klausimams, o numatyti informacijos šaltiniai, audito procedūros ir metodai suteikia galimybę surinkti pakankamus ir tinkamus audito įrodymus pagal audito plane pateiktus klausimus ir kriterijus.
11. Kadangi audito tikslė buvo numatyta efektyvumą vertinti platesne apimtimi nei pasirinktos audituoti problemos ir nebuvo numatyta vertinti teisėtumo aspekto, audito klausimai ir kriterijai tik iš dalies padeda pasiekti tikslą: pirmas pirmo lygmens audito klausimas ir jo žemesnio lygmens klausimai bei kriterijai orientuoti į vertinimą, ar sudarytos sąlygos ar aplinka efektyviai vykdyti biudžetinių kultūros įstaigų veiklą, tačiau nenumatyti klausimai ir kriterijai įvertinti pačios vykdomos veiklos efektyvumą; antras ir trečias pirmo lygmens audito klausimai (du iš trijų šio lygmens klausimų) ir jų žemesnio lygmens klausimai bei kriterijai susiję su atitikties teisės aktams vertinimu.
12. Atkreipiame dėmesį, kad, atsižvelgiant į suplanuotus audito klausimus, kriterijus ir surinktus audito įrodymus (kurie atitinka išankstinio tyrimo metu pasirinktas audituoti problemas), audito tikslas turėjo būti patikslintas ir pasirinkta problema atitinkanti siauresnė efektyvumo vertinimo apimtis ir teisėtumo vertinimo aspektas. Taip pat, tais atvejais, kai teisėtumo klausimai sudaro daugiau nei pusę audito plane numatytų klausimų, turėtų būti svarstoma, ar šiems klausimams neturėtų būti taikoma atitikties audito metodika ir atliekamas jungtinis auditas.

¹² Patvirtinta valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2022-02-10 įsakymu Nr. APDE-3.

Geroji audito praktika

13. Pagirtina, kad audito plane prie procedūrų nurodyta, jog informacija pagal tam tikrus audito kriterijus surinkta išankstinio tyrimo metu ir pagrindinio tyrimo metu neplanuojama atlikti papildomų procedūrų.

2.2. Pagrindinis tyrimas

14. Pagrindinio tyrimo metu surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami atsakyti į audito plane pateiktus audito klausimus. Parengta audito rezultatų suvestinė, atitinkanti VAV nurodytus reikalavimus. Nustatytos problemų priežastys ir pasekmės.

2.3. Audito ataskaita

15. Audito ataskaitoje pateikti pastebėjimai pagal audito plane suplanuotus audito klausimus ir kriterijus pagrįsti tinkamais ir pakankamais įrodymais. Pateiktos priežastys ir pasekmės.
16. Tarp audito klausimų, kriterijų, pastebėjimų, išvadų ir rekomendacijų yra aiškus ryšys, tačiau nėra aiškaus ryšio tarp tikslo ir dalies audito klausimų ir kriterijų, nes tikslas neapima teisėtumo aspekto, kuris buvo vertintas, o efektyvumo vertinimas atliktas ir ataskaitoje pateiktas siauresne apimtimi nei numatyta vertinti audito tikslė.
17. Audito rekomendacijos yra susijusios su ataskaitoje pateiktais audito pastebėjimais ir išvados ir padeda šalinti nustatytų problemų priežastis.

2.4. Bendravimas su subjektu

18. Audito metu buvo bendraujama su audituotais subjektais: jie informuoti apie audito pradžią, jiems pristatytas audito planas, su jais suderintas audito ataskaitos projektas ir dokumentuotas pateiktų pastabų vertinimas.

2.5. Audito kokybės kontrolė

19. Audito procesas buvo prižiūrimas, visų darbo dokumentų vidinė peržiūra atlikta, tačiau ji neužtikrino, kad auditas būtų suplanuotas ir atliktas be nukrypimų nuo tarptautinio aukščiausiųjų audito institucijų standarto „Veiklos audito standartas“ ir Veiklos audito vadovo reikalavimų.

Inovacijų ir metodologijos departamento vadovė

Kristina Jakštonytė

Inovacijų ir metodologijos departamento
metodologė

Inga Surplienė

Inovacijų ir metodologijos departamento

metodologė

Natalija Bryžachina

